

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 20 maart 2025
Afdeling Crisisbeheersing

Onderwerp

Programma-opzet Weerbare Samenleving

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om

1. In te stemmen met de programma-opzet Versterken weerbare samenleving.
2. Samen met de gemeentelijke organisaties de regionale weerbaarheidsopgave verder uit te werken op de punten 4-5-6 van het programma:
 - Duidelijke overheidscommunicatie (4)
 - Platform en netwerk weerbare samenleving (5)
 - Vormgeven burgerhulpverlening (6)
3. Het Algemeen Bestuur jaarlijks te informeren over de voortgang van het programma.

Aanleiding

Onderstaande tijdlijn geeft een overzicht weer van de documenten en bestuurlijke bijeenkomsten die richting hebben gegeven aan de inhoud van de Weerbare Samenleving

Een uitgebreide toelichting op de tijdlijn en de relevante onderdelen is uitgewerkt in bijgevoegde Programma-opzet.

Doel

Een ontwikkeling naar een weerbaardere en veerkrachtige samenleving in samenwerking met de gemeenten binnen de regio.

Argumenten

1.1 Aansluiting bij landelijke opgaven en regionale wensen

De programma-opzet is conform de landelijke ontwikkelingen en opgaven, is afgestemd op de wensen en uitspraken van de bestuurdersdag dd 22 januari en sluit aan op de thema's van het beleidsplan van de veiligheidsregio.

1.2 Een aantal doelstellingen worden reeds met positief resultaat uitgevoerd

De punten 1, 2 en 3 van de programma-opzet (*bijlage 1, blz. 6*) geven een toelichting op de doelstellingen waarop regionaal reeds een ontwikkeling is ingezet. Op een aantal daarvan worden reeds, in samenwerking met de partners van de regio, positieve resultaten behaald. Deze ontwikkelingen passen binnen de landelijke weerbaarheidsopgave en binnen de thema's van het beleidsplan VRBN.

2.1 Completering van de landelijke weerbaarheidsopgave en aansluiting op lopende ontwikkelingen

De punten 4, 5 en 6 van het programma-opzet completeren de landelijke weerbaarheidsopgave en sluiten goed aan op de ontwikkelingen die onder 1, 2 en 3 reeds worden uitgevoerd.

2.2 Kennis over en regie op ontwikkelingen binnen de genoemde doelgroepen verloopt via de gemeenten

Gemeenten onderhouden direct en actief contact met inwoners, bedrijven en sociaal maatschappelijke organisaties. Zij beschikken over de kennis en informatie van deze doelgroepen die nodig is om de ontwikkeling van de weerbaarheid in te zetten en voeren samen met die doelgroepen de gewenste ontwikkelingen uit.

2.3 Gebruik maken van de ervaring van de veiligheidsregio

De veiligheidsregio heeft reeds ervaring met regionale samenwerking op thema's, bijvoorbeeld tijdens de migratiecrisis en de coronacrisis. Hiervan wordt gebruik gemaakt bij het organiseren van een regionaal netwerk of platform waar regionale en landelijke informatie, kennis en ervaringen op het thema weerbaarheid worden verwerkt en verdeeld. En helpt de regio en gemeenten keuzes te maken en te prioriteren.

3.1 Tussentijdse voortgangsrapportage leidt tot (her)prioritering

Het vergroten van de weerbaarheid van de samenleving heeft landelijk een grote prioriteit. De regionale bijdrage daarop is niet vrijblijvend. Periodieke verantwoording over de voortgang vergroot het gevoel van urgentiebesef en inzicht bij alle partners die zijn betrokken, kan de integrale aanpak bevorderen geeft de mogelijkheid om onderbouwd te her-prioriteren wanneer nodig.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Uitwerking is een complex proces

Alvorens toegekomen wordt tot uitwerking moet er commitment zijn met de gemeenten over de wijze van (samen)werken en prioritering van activiteiten. Dit is in een tijd van bezuinigingen waarbij ook niet alle gemeenten een gelijk beeld hebben van en urgentie hebben op weerbaarheid geen eenvoudige opgave.

2.1 Voortgang vraagt onderhoud, aandacht, visie en consistent beleid

De activiteiten die nu succesvol lopen blijven capaciteit en inzet vragen van alle betrokken partners. Voor deze, en de nieuwe activiteiten en doelstellingen, is een integrale benadering en aanpak nodig. Partners zijn gebaat bij een duidelijke visie en koers en volledige aandacht om hen aangesloten te houden.

2.2 Beperkte capaciteit en verdeelde prioriteit bij gemeenten op het thema weerbaarheid

Gemeenten en veiligheidsregio krijgen de komende jaren te maken met bezuinigingen. Dit kan leiden tot discussie over prioritering van het thema Weerbare Samenleving en (de bijdrage aan) de uitvoering van activiteiten. De ontwikkeling van de gemeenten op dit thema heeft een directe relatie met de ontwikkeling van dit thema binnen de veiligheidsregio. Enkel door een goede afstemming en gelijke prioritering en commitment op een bijdrage aan de uitvoering kan worden voldaan aan de gevraagde landelijke en gewenste regionale ontwikkeling.

2.2 Definities zijn nog niet geformuleerd

Om een visie te hebben en koers te kunnen bepalen moet overeenstemming worden bereikt over de definitie van kwetsbare doelgroepen en het te behalen resultaat. Wanneer dit niet landelijk opgeleverd wordt zal dit op regionaal niveau moeten worden geformuleerd.

2.3 Platformfunctie moet nog worden toegewezen en ondersteund

De veiligheidsregio kan een platform vormen voor de informatie landelijk en regionaal en de uitwisseling van ontwikkelingen en ervaringen. Dit vormen van platform vraagt prioritering en ondersteuning van crisisbeheersing maar allereerst ook de instemming en het vertrouwen van de gemeenten dat de veiligheidsregio deze functie kan gaan invullen.

3.1 Tussentijdse voortgangsrapportage leidt tot stilstand

Een tussentijdse voortgangsrapportage leidt tot inzichten en her-prioritering, maar kan daarmee ook leiden tot het besluit om het programma (tijdelijk) aan te houden. Dit zal dan landelijk moeten worden geadresseerd.

Financiën

Gemeenten zullen zelf de ontwikkeling en contacten met bedrijven en inwoners oppakken; VRBN kan dit faciliteren naar behoefte, denk aan het formuleren van eenduidige boodschappen en communicatiemiddelen. Crisisbeheersing kan ook ondersteunen in de verbreding van het draagvlak binnen gemeenten en bij onderzoeken op het weerbaarheidsvraagstuk.

De korting van de BDUR-gelden zal naar verwachting wel een risico vormen voor de ondersteuning bij de uitvoering van de weerbaarheidsdoelstellingen. Bij een korting zijn doelen rondom onderzoeken en verkennen wel mogelijk, realiseren niet.

Communicatie

Een belangrijk onderdeel van dit programma is *Duidelijke overheidscommunicatie* en aansluiten bij landelijke communicatiecampagnes. Hiervoor gebruiken we de reguliere processen en samenwerking rondom risicocommunicatie.

Uitvoering en evaluatie

Na accordering van de programma-opzet worden de doelstellingen en inspanningen voor de komende periode samen met de gemeenten geformuleerd en opgenomen in een programma. Een jaarlijkse voortgangsrapportage gaat in op de vorderingen van het programma waarna bijstelling van de doelstellingen mogelijk is.

Bijlagen

1. Programma-opzet Weerbare samenleving
2. Doelen programma weerbare samenleving